

PÄÄTÖS

Datadrivers Oy
Hallituskatu 2 A 7
95400 Tornio

Päiväys/Datum
30.06.2023
Dnro/Dnr
TRAFICOM/351926/05.03.07/2023
Viite/Referens
Liikenne- ja viestintävirastoon
15.06.2023 saapunut hakemuksenne

Kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyyskoulutuksen koulutusohjelma

Hakija

Datadrivers Oy

Asia

Olette hakeneet Liikenne- ja viestintävirastolta hyväksyntää kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyyden peruskoulutuksen koulutusohjelmalle Perustason ammattipätevyyskoulutus

Päätös

Liikenne- ja viestintävirasto hyväksyy koulutusohjelman kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyyden perustason koulutukseen.

Päätös koulutusohjelman hyväksymisestä on voimassa 30.06.2028 asti.

Perustelut

Koulutusohjelma täyttää liikenteen palveluista annetun lain sekä kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyydestä annetun valtioneuvoston asetuksen kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyyden perustason koulutuksen koulutusohjelmalle asetetut vaatimukset.

Lisätietoja

Opetusta on annettava Liikenne- ja viestintäviraston antaman koulutuskeskuksen ja koulutusohjelman hyväksymiseen liittyvien ehtojen mukaisesti.

Liikenne- ja viestintävirasto voi peruuttaa päätöksen liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 242 §:n perusteella.

Sovelletut säännökset

Laki liikenteen palveluista 320/2017 29§, 31§, 242§

Perustason ammattipätevyyskoulutus

Tavoite

Kuljettajan ammattiin pyrkivällä on oltava sellaiset tiedot ja käytännön taidot, että he kykenevät ajamaan turvallisesti ja taloudellisesti kyseisen ammattipätevyyden vaativia ajoneuvoja.

Perusta

Laki Liikenteen palveluista
VNA kuorma- ja linja-autonkuljettajien ammattipätevyydestä
Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2561
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 181/2011

Opetusmenetelmät

Teoriaopetus lähi-, etä- ja/tai verkko-opetuksena.
Oppimistehtävät, sähköinen oppimisympäristö, käytännön harjoitukset, ajo-opetus sekä ohjattu ryhmätyöskentely.

Ajo-opetuksen painopisteet ovat turvallisessa, taloudellisessa ja ympäristöystävällisessä ajotavassa. Ajo-opetuksessa syvennetään hallintalaitteiden järkevää yhteiskäyttöä sekä ennakoivaa ajotapaa.

Käytännön harjoitukset sisältyvät kaikkiin opetussuunnitelmiin. Ajo-opetusta voidaan toteuttaa myös simulaattorissa tai ajoharjoitteluradalla. VNA kuorma- ja linja-autonkuljettajien ammattipätevyydestä 2§ mukaisesti ja käytännön harjoituksissa on huomioitava em. asetuksen 11§ rajoitus.

Ennakoivan ajon käytännön harjoitukset toteutetaan ajoharjoitteluradalla tai vastaavalla alueella), simulaattorissa ja/tai liikenteessä ajotapa/taloudellisen ajon koulutuksena.

Opetushenkilöstö ja välineet

Koulutuskeskus vastaa, että kouluttajat täyttävät vaatimukset mitä Laki liikenteen palveluista 36§ ja VNA kuorma- ja linja-autonkuljettajien ammattipätevyydestä 10§ edellyttää. Opetusvälineiden tulee olla VNA kuorma- ja linja-autonkuljettajien ammattipätevyydestä 11§ sekä 11a§:n mukaisia.

1. Turvallisuussääntöihin perustuva järkevän ajokäyttäytymisen parantaminen

1.1 Tavoite: tuntea voimansiirron ominaisuudet sen käytön optimoimiseksi

Vääntömomenttiin, tehoon ja moottorin ominaiskulutukseen liittyvät käyrät, käyntinopeusmittarin optimikäyttö, voimalinjan välityssuhteeseen liittyvät kaaviot.

- Diesel- ja ottomoottorin rakenne ja päästöt
- Moottoritekniset peruskäsitteet
- Euro 6 moottoriteknologia (Kohti Euro 7 => 2027 EU komission ehdotus)
- Kaasumoottori
- Sähköinen voimanlinja
- Vaihtoehtoiset polttoaineet ja energiamuodot
- Voimansiirron rakenne
- Moottorin ja voimansiirron / voimalinjan käytön optimointi

Ajo-opetus 140h/280h: Moottorin ja voimansiirron käytön optimointi

- Voimalinjan toiminta ja optimaalinen käyttö

1.2 Tavoite: tuntea hallintalaitteiden tekniset ominaisuudet ja toiminta ajoneuvon hallitsemiseksi, kulumisen minimoimiseksi ja toimintahäiriöiden ennaltaehkäisemiseksi

Jarrujen ja hidastimen käyttörajoitukset, jarrujen ja hidastimen yhteiskäyttö, nopeuden ja voimalinjan välityssuhteen yhteyden parantaminen, ajoneuvon energian hyödyntäminen, hidastus- ja jarrutuskeinojen käyttö alamäessä, toimenpiteet toimintahäiriöiden varalle, elektronisten ja mekaanisten laitteiden kuten ajonvakautusjärjestelmien (ESC), kehittyneiden hätäjarrutusjärjestelmien (AEBS), lukkiutumattomien jarrujärjestelmien (ABS), luistonestojärjestelmien (TCS) ja ajoneuvoissa olevien seurantajärjestelmien (IVMS) sekä muiden käyttöön hyväksytyjen kuljettajan apulaitteiden tai automaatiolaitteiden käyttö

- Paineilmajarrut, paineilmajärjestelmä
- Lukkiutumaton jarrujärjestelmä (ABS) ja luistonestojärjestelmä (TCS)
- Hätäjarrujärjestelmät AEB ja ajonvakautusjärjestelmä ESP
- Hidastimet
- Ajoneuvon seurantajärjestelmät
- Ajoneuvon sähköjärjestelmä
- Turvallisuuteen vaikuttava jarrujen vikaantuminen
- Sähköajoneuvon voimanlinja ja jarrut

Ajo-opetus 140h/280h:

- Hidastimet ja hidastimien käyttö.
- Voimalinjan optimaalinen käyttö ja ajoneuvon inertian hyödyntäminen.
- Kuljettajaa avustavien järjestelmien hyödyntäminen.

Käytännön harjoitus 140/280h: (Molemmat harjoitukset toteutetaan kuorma- tai linja-autossa käytännön harjoituksena)

- Ajoneuvon merkkivalojen, käyttökytkimien ja mahdollisen hallintapaneelin tunnistaminen ja käyttö.
- Seisontajarrun / seisontajarrun suojaventtiilin toimintaperiaate.

1.3 Tavoite: osata optimoida polttoaineen käyttö

Polttoaineen kulutuksen optimointi soveltamalla alakohtien 1.1 ja 1.2 taitotietoa, liikennevirtojen ennakkoinnin, muihin ajoneuvoihin pidettävän asianmukaisen etäisyyden ja ajoneuvon liikemäärän, vakionopeuden, pehmeän ajotyylin ja asianmukaisen rengaspaineen merkitys sekä älykkäiden liikennejärjestelmien tuntemus, jotta voidaan tehostaa ajamista ja parantaa reittien suunnittelua.

- Ajovastukset, taloudellinen ajaminen
- Renkaat, rengaskulmat ja akselien suuntaus
- Taloudellinen ajotapa
- Ajoneuvon toimintahäiriöiden tunnistaminen
- Ajoneuvon järjestelmien taloudellinen yhteiskäyttö
- Älykkäät liikennejärjestelmät ja niiden hyödyntäminen

Ajo-opetus 140h/280h:

- Taloudellinen ajotapa
- Ennakkoinnin merkitys
- Rullaaminen
- Turhien pysähdysten välttäminen
- Nopeuden vaikutus

Ennakoivan ajon käytännön harjoitus 140h/280h: Taloudellisen ajotavan käytännön harjoitus. Toteutetaan liikenteessä kuorma- tai linja-autolla

- Kokonaistaloudellinen ajotapa.
- Liikennevirtojen ennakkointi, ajoneuvon turhaa kulumista estävä ajotapa, energian kulutus ja päästöjen minimointi.
- Kuljettajaa avustavien järjestelmien hyödyntäminen.

1.4 Tavoite: osata ennakoida ja arvioida liikenteen riskejä ja mukautua niihin

Olla tietoinen erilaisista tie-, liikenne- ja sääolosuhteista ja mukautua niihin, ennakoida tulevia tapahtumia, ymmärtää, miten matka valmistellaan ja suunnitellaan epätavallisissa sääolosuhteissa, olla perehtynyt niihin liittyvien turvalaitteiden käyttöön ja ymmärtää, milloin matkaa on lykättävä tai se on peruutettava äärimmäisten sääolosuhteiden vuoksi, mukautua liikenteen riskeihin, mukaan lukien vaarallinen ajotapa tai huomion herpaantuminen ajaessa (esimerkiksi elektronisten laitteiden käytön, syömisen tai juomisen jne. vuoksi), tunnistaa vaaralliset tilanteet ja mukautua niihin sekä osata hallita niistä aiheutuvaa stressiä, erityisesti ajoneuvojen koon ja painon sekä vaaralle alttiiden tienkäyttäjien, kuten jalankulkijoiden, pyöräilijöiden ja kaksipyöräisten moottoriajoneuvojen, osalta,

tunnistaa mahdollisia vaaratilanteita ja asianmukaisesti tulkita, kuinka ne voivat muuttua tilanteiksi, joissa törmäystä ei enää voida estää, sekä valita ja toteuttaa toimia turvaetäisyyksien nostamiseksi tasolle, jolla törmäys on vielä mahdollista estää, jos mahdollisia vaaratilanteita syntyy. Erityistä huomiota tulee kiinnittää katvealueiden ja muiden tyypillisten havainnointiin liittyvien riskien tunnistamiseen. Tulee huomioida piha-alueilla toimimisen riskit.

- Ennakoiva ajaminen raskaalla ajoneuvolla
- Ajovalmius; kuljettajan kunto ja ajoneuvon kunto
- Epätavallisten sääolosuhteiden huomiointi matkan suunnittelussa, edellytyksistä matkan toteuttamisessa ja kalustoon perehtymisessä.
- Tarkkaamattomuus
- Ajoneuvon kuorman ja kuorman varmistamisen vaikutus ajamiseen
- Ajonopeus
- Liikennevirrassa ajaminen, turvallisuusväli
- Kohtaaminen ja ohittaminen
- Havainnointi ja vuorovaikutus
- Liukkaalla ja pimeällä ajaminen
- Hätätilanteessa toimiminen
- Liikennesääntöjen ja liikenteenohjauksen huomioiminen
- Piha-alueella toimimisen riskit ja katvealueet

Ennakoivan ajon koulutus 140h/280h

Ennakoivan ajon käytännön harjoitus 140h/280h: Toteutetaan ensisijaisesti raskaankaluston ajoharjoitteluradalla tai vastaavassa paikassa kuorma- / linja-autolla. Voidaan toteuttaa myös liikenteessä ajotapakoulutuksena tai raskaalla kalustolle soveltuvassa simulaattorissa kokonaan tai osittain.

- Riskitekijöiden tunnistamisen kehittäminen
- Vaaratilanteiden välttäminen
- Vaikeissa olosuhteissa ajaminen
- Nopeuden merkitys
- Vaaratilanteiden välttäminen ja hätätilanteessa toimiminen seurausten lieventämiseksi.

Käytännön harjoitus 140h/280h: Onnettomuuspaikalla raskaan ajoneuvon hyödyntäminen paikan suojaamisessa ja ajoneuvon varusteiden hyödyntäminen onnettomuuspaikalla. Harjoitus toteutetaan kuorma- tai linja-autolla.

- Hätätilannetoiminta
- onnettomuuspaikalla toimiminen
- Muun liikenteen varoittaminen ja lisävahinkojen estäminen.

1.5 Tavoite: osata kuormittaa ajoneuvo turvallisuussääntöjen ja ajoneuvon tarkoituksenmukaisen käytön mukaisesti

Ajoneuvoihin liikkeessä vaikuttavat voimat, voimalinjan käyttö ajoneuvon kuorman ja tieprofiilin mukaan, ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän hyötykuorman määrittäminen, hyötytilavuuden määrittäminen, kuormituksen jakautuminen, akselin ylikuormituksen seuraukset, ajoneuvon vakaus ja painopiste, pakkausten ja kuormalavojen tyypit, tärkeimmät lukitusta edellyttävät tavaraluokat,

kiilaus- ja lukitusmenetelmät, lukitushihnojen käyttö, lukituslaitteiden tarkistus, käsittelylaitteiden käyttö, suojapeitteiden asettaminen ja poistaminen.

- Kuljetuspakkaukset, kuormalavat, muut kuljetusyksiköt, rahditusperusteet
- Kuormauksen määrittäminen asiakirjoista, massat ja hyötytilavuus
- Kuormatilat, kuorman vaikutus ajo-ominaisuuksiin
- Ylikuormamääräykset ja ylikuorman merkitys
- Kuorman käsittelylaitteet
- Ajoneuvodynamiikka, kuorman vaikutukset ajo-ominaisuuksiin
- Kuorman varmistaminen
- Kuorman peittämismenetelmät, suojapeitteet
- Kuormatun ajoneuvon ennakoiva ajaminen.

Käytännön harjoitus 280h/140h/70h/35h: Harjoitus toteutetaan kuorma-autossa, kuormakorissa tai kuorma-auton perävaunussa ja käytössä tulee olla riittävä määrä tavanomaisia kuorman varmistusvälineitä.

- Kuorman varmistaminen käytännössä
- Kuorman peittäminen ja kuormankäsittelylaitteet.
- Kuormanvarmistus menetelmän ja välineen valinta.
- Eri kuormanvarmistusvälineiden, lujuuksien ja menetelmien määrittely sekä käyttäminen.
- Kuormakorit ja niiden seinä- / kiinnityspisteiden lujuuksien määrittäminen.
- Kuormankäsittelylaitteiden käyttö, suojapeitteiden asettaminen ja poistaminen.

Ajo-opetus 280h/140h/70h/35h:

- Ajoneuvodynamiikka
- Kuorman vaikutukset ajo-ominaisuuksiin
- Ennakoiva-ajotapa kuormatulla ajoneuvolla
- Ajoneuvoihin liikkeessä vaikuttavat voimat
- Voimalinjan käyttö ajoneuvon kuorman ja tieprofiilin mukaan

1.6 Tavoite: pystyä huolehtimaan matkustajien turvallisuudesta ja mukavuudesta

Pitkittäisten ja poikittaisten liikkeiden hallinta, tienkäytön jakaminen, sijainti ajoradalla, pehmeä jarrutus, akselinylivyksen hallinta, erityisinfrastruktuurien käyttö (julkiset alueet, erikoiskaistat), turvallisen ajamisen ja kuljettajan muiden tehtävien välisten ristiriitojen ratkaiseminen, vuorovaikutus matkustajien kanssa, tiettyjen matkustajaryhmien (vammaiset henkilöt, lapset) kuljettamiseen liittyvät erityispiirteet

- Linja-auton kuljettajan ammatin vaatimukset
- Linja-auton kuljettajan tehtävät
- Linja-auton turvavarusteet
- Ennakoiva ajaminen linja-autolla
- Linja-auton mitat ja akselinylivyksen hallinta
- Linja-auton kuljettajan asiakaspalvelu ja erityisryhmät
- Linja-auton turvallisuuden varmistaminen

Käytännön harjoitus 280h/140h/70h/35h: Perehdytään linja-autossa linja-auton turvavarusteisiin sekä varauloskäynteihin ja niiden toimintaan. Erityisryhmien huomiointi- ja asiakaspalvelutilanne harjoitus

- Linja-auton varusteet
- Turvavarusteiden tarkastus
- Asiakaspalveluharjoitukset

Ajo-opetus 280h/140h/70h:

- Ennakoiva-ajotapa linja-autolla ja linja-auton erityispiirteet.
- Tienkäytön jakaminen
- Sijainti ajoradalla
- Akselinylityksen hallinta
- Erityisinfrastruktuurien käyttö (julkiset alueet, erikoiskaistat)

Ennakoivan ajon käytännön harjoitukset 70h/35h: Toteutetaan ensisijaisesti raskaankaluston ajoharjoitteluradalla tai vastaavassa paikassa linja-autolla. Voidaan toteuttaa myös liikenteessä ajotapakoulutuksena tai linja-auto ajosimulaattorissa kokonaan tai osittain

- Linja-auton erityispiirteet
- Akselien ylitykset
- Riskitekijöiden tunnistamisen kehittäminen
- Vaaratilanteiden välttäminen
- Vaikeissa olosuhteissa ajaminen
- Nopeuden merkitys
- Vaaratilanteiden välttäminen ja hätätilanteessa toimiminen seurausten lieventämiseksi.

1.7 Tavoite: osata kuormittaa ajoneuvo turvallisuussääntöjen ja ajoneuvon tarkoituksenmukaisen käytön mukaisesti

Ajoneuvoihin liikkeessä vaikuttavat voimat, vaihteiston välityssuhteiden käyttö ajoneuvon kuorman ja tieprofiilin mukaan, automaattivaihteiston käyttö, ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän hyötykuorman määrittäminen, kuormituksen jakautuminen, akselin ylikuormituksen seuraukset, ajoneuvon vakaas ja painopiste.

- Linja-auton rakenteen vaikutus ajo-ominaisuuksiin
- Linja-auton turvallinen kuormaaminen
- Linja-auton kuormaamisen vaikutus ajo-ominaisuuksiin
- Erityyppisten vaihteistojen käyttö
- Linja-auton ajovastukset, sivutuulen ja ajonopeuden ja liukkauden vaikutus turvallisuuteen

Käytännön harjoitukset 280h/140h/35h: Ajoneuvon kuormaaminen, matkustamo ja tavaratila. Toteutetaan linja-autossa.

- Matkustajat ja turvavyön käyttö
- Varusteet ja matkustajien tavarat matkustamossa

- Matkustajien matkatavaroiden, rahdin ja varusteiden kuormaus tavaratilaan.

Ajo-opetus 280h/140h/70h/35h:

- Linja-auton rakenteen, kuorman ja tieprofiilin vaikutus ajo-ominaisuuksiin
- Ajovastukset
- Voimalinjan käyttö
- Olosuhteiden merkitys ajamiseen (ruuhka, liukas, pimeä, sade jne.) Liikenteessä tapahtuvassa opetuksessa hyödynnetään vallitsevia olosuhteita ja opetus voidaan toteuttaa myös simulaattoria hyödyntäen osittain tai kokonaan.

2. Säännösten soveltaminen

2.1 Tavoite: tuntee tieliikenteen sosiaalinen ympäristö ja siihen liittyvä säännöstö

Kuljetusalan enimmäistyöajat, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 561/2006 (2) ja (EU) N:o 165/2014 (3) periaatteet, soveltaminen ja seuraukset, seuraamukset ajopiirturin käyttämättä jättämisestä, virheellisestä käytöstä tai väärentämisestä, tieliikenteen sosiaalisen ympäristön tunteminen, kuljettajan oikeudet ja velvoitteet perustason ammattipätevyyden ja jatkokoulutuksen osalta.

- Työsopimuslaki, työehtosopimuslaki, vuosilomalaki
- Kuljettajan ammattipätevyytlainsäädäntö ja sen vaatimukset
- Ajo- ja lepoaikamääräykset, työaikalain kuljettajan työtä koskevat määräykset
- Valvonta
- Ajopiirturin käyttö
- Eri osapuolten vastuut

Käytännön harjoitus 280h/140h: Harjoitus toteutetaan kuorma- tai linja-autossa piirturilla tai piirturi simulaattorilla piirturien käyttöharjoituksena. Ajovuorojen suunnitteluharjoitus toteutetaan ajopäivien suunnitteluharjoituksena noudattaen ajo-lepoaikamääräyksiä sekä työsopimuslakia

- Ajopiirturin käyttö
- Ajovuorojen suunnittelu

2.2 Tavoite: tuntee tavarankuljetusta koskeva säännöstö

Kuljetusluvut, ajoneuvossa mukana kuljetettavat asiakirjat, tiettyjen teiden käyttöä koskevat kiellot, tienkäyttömaksut, tavaraliikennettä koskevien vakiosopimusten velvoitteet, kuljetussopimukseen kuuluvien asiakirjojen laadinta, kansainväliset kuljetusluvut, tavarankansainvälisessä tiekuljetuksessa käytettävästä rahtisopimuksesta tehdyn yleissopimuksen (CMR sopimuksen) mukaiset velvoitteet, kansainvälisen rahtikirjan laadinta, rajanylitys, huolitsijat, tavaroiden mukana olevat erityisasiakirjat.

- Kaupallinen tavaraliikenne, liikennelupavaatimus
- Kansainväliset tieliikennesopimukset, kuljetustyyppit ja -luvut
- Tiekuljetussopimuslaki, CMR -sopimus, Rahtikirjat

- ATP -sopimus, eläinkuljetukset, jätekuljetukset, VAK/ADR kuljetukset
- Laki liikenteen palveluista, tieliikennelainsäädäntö
- Kuorma-auton kuljettajan sosiaalilainsäädäntö
- Kansainvälinen liikenne ja eri osapuolten toiminta sekä velvollisuudet

Käytännön harjoitus 280h/140h/70h/35h: Rahtikirjat, Suoritealakuljetukset, ajopiirturin käyttö, kuljetussopimukseen kuuluvien asiakirjojen täyttäminen.

2.3 Tavoite: tuntee matkustajien kuljetusta koskeva säännöstö

Erityisryhmien kuljettaminen, bussien turvalaitteet, turvavyöt, ajoneuvon kuormitus

- Asetus matkustajan oikeuksista (EU) N:o 181/2011
- Koululaiskuljetukset
- Laki liikenteen palveluista, tieliikennelainsäädäntö
- Laki järjestyksen pitämisestä joukkoliikenteessä, kuljettajan oikeudet
- Löytötavaralaki, laitoslöytö
- Linja-auton turvalaitteet
- Linja-auton kuljettajan sosiaalilainsäädäntö ja ajopiirturin käyttö
- Matkatavaroiden käsittely

Käytännön harjoitus 280h/140h/70h/35h: Harjoitus toteutetaan perehtymällä linja-autossa ajoneuvon varusteisiin ja ominaisuuksiin huomioiden seuraavat asiat. Ajopiirturin käyttöä voidaan harjoitella myös ajopiirturisimulaattorilla.

- Esteettömän ajoneuvon erityispiirteet
- Inva kuljetukset, erityisryhmien tarpeet ja koulukuljetukset
- Ajopiirturin käyttö

3. Terveys, tie- ja ympäristöturvallisuus, palvelu, logistiikka

3.1 Tavoite: tiedostaa liikenteeseen ja työtapaturmiin liittyvät riskit

Kuljetusalan työtapaturmien tyypit, tieliikenteen onnettomuustilastot, raskaiden ajoneuvojen ja linja-autojen osallisuus onnettomuuksiin, inhimilliset, aineelliset ja taloudelliset seuraukset.

- Vaarallisia aineita sisältävien lähetysten / kollien tunnistaminen, ilman ADR ajolupaa suoritettavat kuljetukset, yhteen kuormaus ja vaaraominaisuudet.
- Tavaravahinkojen ennalta ehkäiseminen
- Työturvallisuus kuljetusalalla
- Tiellä työskentelevien turvallisuuden huomiointi, tietyömailla ajaminen
- Raskaiden ajoneuvojen onnettomuudet ja niistä aiheutuvat seuraukset

Käytännön harjoitus 140h: Vaarallisia aineita sisältävien lähetysten / kollien tunnistaminen. Harjoituksessa perehdytään käytännössä eri pakkauksien merkintöihin ja vaaraominaisuuksiin.

- Perehdytään käytännössä vaarallisia aineita sisältävien pakkausten merkintöihin, pakkausten hyväksymisiin ja vaaraominaisuuksiin
- Alle vapaarajan kuljettavien vaarallisten aineiden kuljetusasiakirjat ja varusteet

3.2 Tavoite: pystyä ennalta ehkäisemään rikollisuus ja salamatkustajien kuljetus

Yleinen informaatio, seuraukset kuljettajien kannalta, torjuntatoimenpiteet, tehtävät tarkistukset, kuljettajien vastuuseen liittyvä lainsäädäntö.

- Kansainvälinen kuljetuksiin liittyvä rikollisuus
- Kuljettajan uhat ja turvallisuusriskit, rikollisten tyyppilliset toimintatavat
- Kuljettajan toiminta uhkaavassa tilanteessa
- Kuljetusrikollisuus: harmaatalous, säännöstenkiertäminen, manipulointi jne.
- Eri osapuolten vastuut

Käytännön harjoitus 280h/140h: Perehdytään kuljettajan suorittamiin tarkastuksiin työvuoron alussa ja aikana. Harjoitus toteutetaan kuorma- ja/tai linja-autolla.

- Ajoonlähtötarkastus
- Tauko tarkastus
- Ajoneuvon manipuloinnin tunnistaminen

3.3 Tavoite: pystyä ennalta ehkäisemään fyysiset riskit

Ergonomiaperiaatteet, riskialttiit liikkeet ja asennot, fyysinen kunto, käsittelyharjoitukset, henkilökohtaiset suojavarusteet.

- Ergonomia ja turvallinen työympäristö
- Työvaatetus, ajoneuvon suojalaitteet, riskialttiit liikkeet ja työasennot

Käytännön harjoitus 280h/140h: Työergonomia ja työasennot. Harjoitus toteutetaan harjoittelemalla seuraavia asioita

- Ajoasennon säätäminen
- Käsien tehtävät nostot

3.4 Tavoite: tiedostaa fyysisen ja henkisen suorituskyvyn merkitys

Terveellisen ja tasapainoisen ruokavalion periaatteet, alkoholin vaikutukset, lääkkeet ja muut käyttäytymiseen vaikuttavat aineet, väsymyksen ja stressin oireet, syyt ja vaikutukset, työn ja levon perusrhythmin keskeinen merkitys.

- Fyysisen ja psyykkisen kunnon merkitys, ajoterveys
- Terveellinen ja tasapainoinen ruokavalio. Ylipainon ja tupakan haitat sekä riskit
- Alkoholi, lääkkeet, huumeet, muut käyttäytymiseen vaikuttavat aineet
- Väsymys ja stressi

- Työn ja levon perusrhythmi, taakaliikunta, fyysisen kunnon ylläpito

Käytännön harjoitus 280h: Taakaliikunta käytännön harjoituksena

- Kuljettajan työpäivän aikana suoritettava ohjattu taakaliikunta harjoitus

3.5 Tavoite: kyetä arvioimaan hätätilanteita

Toiminta hätätilanteessa: tilanteen arviointi, tilanteen pahenemisen estäminen, avun kutsuminen paikalle, loukkaantuneiden auttaminen ja ensiavun antaminen, toimenpiteet tulipalon varalta, raskaan tavaraliikenteen ajoneuvossa olevien tai bussimatkustajien evakuoiminen, kaikkien matkustajien turvallisuudesta huolehtiminen, väkivaltatilanteissa toimiminen, vahinkoilmoituksen laadinnan pääperiaatteet.

- Onnettomuuspaikalla toimiminen
- Tilanteen arviointi ja lisävahinkojen estäminen sisältäen toimenpiteet mahdollisen tulipalon varalta sekä estämiseksi
- Avun hälyttäminen
- Ensiavun antaminen
- Ajoneuvoissa olevien evakuointi, hätäpoistumisteiden käyttö sekä turvallisuuden varmistaminen
- Väkivaltatilanteissa toimiminen
- Vahinkoilmoituksen tekeminen

Käytännön harjoitus 280h/140h: Käytännön harjoitukset ajoneuvossa olevien evakuoinnin ja hätäpoistumisteiden käytön osalta suoritetaan kuorma- ja/tai linja-autossa. Muut harjoitukset voidaan toteuttaa myös luokassa tai muussa sopivassa ympäristössä.

- Toimiminen onnettomuuspaikalla
- Ensiapuharjoitukset
- Vahinkoilmoituksen tekeminen
- 112 sovelluksen käyttö
- Ajoneuvoissa olevien evakuointi ja hätäpoistumisteiden käyttö

3.6 Tavoite: osata käyttäytyä yrityksen imagoa tukevalla tavalla

Kuljettajan käyttäytyminen ja yrityksen imago: Kuljettajan työn laadun merkitys yritykselle, kuljettajan eri roolit, kuljettajan työssään kohtaamat henkilöt, ajoneuvon kunnossapito, työn organisointi, riidan seuraukset kaupallisella ja taloudellisella tasolla.

- Kuljettajan työn laadun merkitys yritykselle, asiakkaan vaatimusten merkitys
- Kuljettajan eri roolit, asiakaskohtaukset, puhelinkäyttäytyminen
- Ajoneuvon kunnon ja siisteyden merkitys, ajotapa ja liikenteessä esiintyminen
- Konfliktitilanteiden hoitaminen, käyttäytyminen ns. sosiaalisessa verkossa
- Erimielisyyksien ratkaiseminen
- Töiden organisointi
- Kestävän kehityksen mukainen toiminta

Käytännön harjoitus 280h/140h: Asiakaspalvelu tilanteiden harjoittelu

- Asiakkaan kohtaaminen
- Asiakaspalvelu puhelimitse
- Konfliktitilanteessa

3.7 Tavoite: tuntee tavarakuljetusten taloudellinen ympäristö ja markkinajärjestelmä

Maanteiden tavaraliikenne suhteessa muihin kuljetusmuotoihin (kilpailu, rahtaajat), maanteiden tavaraliikenteen eri toimintamuodot (muiden lukuun ja omaan lukuun tehtävät kuljetukset, kuljetuksiin liittyvät toiminnot), kuljetusyritysten päätyyppien ja kuljetuksiin liittyvien toimintojen organisointi, erityiskuljetusmuodot (säiliökuljetukset, kylmäkuljetukset, vaarallisten aineiden kuljetukset, eläinkuljetukset jne.), alan muutokset (palvelujen monipuolistaminen, rautatie-maantiekuljetukset, alihankinnat jne.).

- Kuljetusmuodot, maantiekuljetusten edut ja haitat suhteessa muihin kuljetusmuotoihin
- Maantiekuljetusmarkkinat, alihankinta, alan kustannusrakenne
- Maantiekuljetusten organisoituminen. tavara-asemaryhmittymät
- Kappaletavarakuljetukset, elintarvikekuljetukset, VAK/ADR kuljetukset
- Säiliökuljetukset, Maa-aines- ja raakapuu- sekä turvekuljetukset
- Kuljetusyrityttäjäyys

Käytännön harjoitus 280h/140h/70h/35h: Harjoituksessa perehdytään kuljetusalan kustannusten muodostumiseen. Perehdytään miten kuljettaja voi vaikuttaa omalla toiminnalla työnantajan kilpailukyyn sekä työpaikan säilymiseen.

- Selvitetään ja lasketaan kustannukset mihin kuljetuksen hinnoittelu perustuu
- Selvitään kuljettajan toiminnan merkitys kustannusten / säästöjen syntymiseen

3.8 Tavoite: tuntee matkustajakuljetusten taloudellinen ympäristö ja markkinajärjestelmä

Maanteiden henkilöliikenne suhteessa muihin kuljetusmuotoihin (raideliikenne, yksityisautot), maanteiden henkilöliikenteen eri toimintamuodot, vammaisuuteen liittyvä tietoisuus, maan rajojen ylittäminen (kansainvälinen liikenne), maanteiden henkilöliikenneyritysten päätyyppien organisointi.

- Matkustajakuljetusten eri muodot (pika-, vakio-, paikallis-, palvelulinjat) huomioiden erityisryhmien tarpeet
- Maksutavat ja lippulajit
- Rahdin kuljetus
- Kansainvälinen liikenne ja rajanylitykset
- Tiekuljetukset suhteessa muihin kuljetusmuotoihin

Käytännön harjoitus 280h/140h: Käytännön harjoituksessa perehdytään erilaisiin lippu- ja maksujärjestelmiin.

- Lippulajit, verkosta ostettavat liput

- Maksupäätteet ja sovellukset
- Maksuvälineet

Ammattipätevyyskoulutus 140 tuntia tavaraliikenne						
Oppiaine nro	Teoria-opetusta	Käytännön harjoituksia	Henkilökohtaista ajo-opetusta	Ennakoivan ajon opetusta	Ennakoivan ajon käytännön harjoituksia	Yhteensä tuntia
1.1	8	0	2	0	0	10
1.2	6	2	2	0	0	10
1.3	6	1	2	0	2	11
1.4	2	1	0	13	5	21
1.5	11	3	4	0	0	18
2.1	10	2	0	0	0	12
2.2	4	1	0	0	0	5
3.1	13	1	0	0	0	14
3.2	7	1	0	0	0	8
3.3	2	1	0	0	0	3
3.4	5	0	0	0	0	5
3.5	7	2	0	0	0	9
3.6	6	1	0	0	0	7
3.7	6	1	0	0	0	7
Yhteensä	93	17	10	13	7	140

Ammattipätevyyskoulutus 140 tuntia henkilöliikenne						
Oppiaine nro	Teoria-opetusta	Käytännön harjoituksia	Henkilökohtaista ajo-opetusta	Ennakoivan ajon opetusta	Ennakoivan ajon käytännön harjoituksia	Yhteensä tuntia
1.1	8	0	2	0	0	10
1.2	6	1	2	0	0	9
1.3	6	1	2	0	2	11
1.4	2	1	0	13	5	21
1.6	3	2	2	0	0	7
1.7	4	1	2	0	0	7
2.1	10	3	0	0	0	13
2.3	10	1	0	0	0	11
3.1	13	1	0	0	0	14
3.2	7	1	0	0	0	8
3.3	2	1	0	0	0	3
3.4	5	0	0	0	0	5
3.5	7	2	0	0	0	9
3.6	6	1	0	0	0	7
3.8	4	1	0	0	0	5
Yhteensä	93	17	10	13	7	140

Ammattipätevyyskoulutus 280 tuntia tavaraliikenne						
Oppiaine nro	Teoria-opetusta	Käytännön harjoituksia	Henkilökohtaista ajo-opetusta	Ennakoivan ajon opetusta	Ennakoivan ajon käytännön harjoituksia	Yhteensä tuntia
1.1	8	8	4	0	0	20
1.2	11	8	4	0	0	23
1.3	12	0	4	0	2	18
1.4	4	0	0	13	5	22
1.5	26	16	8	0	0	50
2.1	14	2	0	0	0	16
2.2	17	8	0	0	0	25
3.1	19	0	0	0	0	19
3.2	7	8	0	0	0	15
3.3	7	2	0	0	0	9
3.4	5	8	0	0	0	13
3.5	15	7	0	0	0	22
3.6	6	8	0	0	0	14
3.7	9	5	0	0	0	14
Yhteensä	160	80	20	13	7	280

Ammattipätevyyskoulutus 280 tuntia henkilöliikenne						
Oppiaine nro	Teoria-opetusta	Käytännön harjoituksia	Henkilökohtaista ajo-opetusta	Ennakoivan ajon opetusta	Ennakoivan ajon käytännön harjoituksia	Yhteensä tuntia
1.1	8	8	4	0	0	20
1.2	11	8	4	0	0	23
1.3	12	0	4	0	2	18
1.4	4	2	0	13	5	24
1.6	11	9	4	0	0	24
1.7	14	6	4	0	0	24
2.1	14	2	0	0	0	16
2.3	18	8	0	0	0	26
3.1	19	0	0	0	0	19
3.2	7	8	0	0	0	15
3.3	7	2	0	0	0	9
3.4	5	8	0	0	0	13
3.5	15	7	0	0	0	22
3.6	6	8	0	0	0	14
3.8	9	4	0	0	0	13
Yhteensä	160	80	20	13	7	280

Ammattipätevyyskoulutus 35 tuntia henkilöliikenne						
Oppiaine nro	Teoria-opetusta	Käytännön harjoituksia	Henkilökohtaista ajo-opetusta	Ennakoi van ajon opetusta	Ennakoivan ajon käytännön harjoituksia	Yhteensä tuntia
1.1	0	0	0	0	0	0
1.2	0	0	0	0	0	0
1.3	0	0	0	0	0	0
1.4	0	0	0	0	0	0
1.6	3	4	0	0	7	14
1.7	3	1	3	0	0	7
2.1	0	0	0	0	0	0
2.3	7	3	0	0	0	10
3.1	0	0	0	0	0	0
3.2	0	0	0	0	0	0
3.3	0	0	0	0	0	0
3.4	0	0	0	0	0	0
3.5	0	0	0	0	0	0
3.6	0	0	0	0	0	0
3.8	4	0	0	0	0	4
Yhteensä	17	8	3	0	7	35

Ammattipätevyyskoulutus 35 tuntia tavaraliikenne						
Oppiaine nro	Teoria-opetusta	Käytännön harjoituksia	Henkilökohtaista ajo-opetusta	Ennakoi van ajon opetusta	Ennakoivan ajon käytännön harjoituksia	Yhteensä tuntia
1.1	0	0	0	0	0	0
1.2	0	0	0	0	0	0
1.3	0	0	0	0	0	0
1.4	0	0	0	0	0	0
1.5	9	5	3	0	7	24
2.1	0	0	0	0	0	0
2.2	4	2	0	0	0	6
3.1	0	0	0	0	0	0
3.2	0	0	0	0	0	0
3.3	0	0	0	0	0	0
3.4	0	0	0	0	0	0
3.5	0	0	0	0	0	0
3.6	0	0	0	0	0	0
3.7	4	1	0	0	0	5
Yhteensä	17	8	3	0	7	35

Ammattipätevyyskoulutus 70 tuntia henkilöliikenne						
Oppiaine nro	Teoria-opetusta	Käytännön harjoituksia	Henkilökohtaista ajo-opetusta	Ennakoivan ajon opetusta	Ennakoivan ajon käytännön harjoituksia	Yhteensä tuntia
1.1	0	0	0	0	0	0
1.2	0	0	0	0	0	0
1.3	0	0	0	0	0	0
1.4	0	0	0	0	0	0
1.6	9	12	2	0	7	30
1.7	5	0	8	0	0	13
2.1	0	0	0	0	0	0
2.3	17	3	0	0	0	20
3.1	0	0	0	0	0	0
3.2	0	0	0	0	0	0
3.3	0	0	0	0	0	0
3.4	0	0	0	0	0	0
3.5	0	0	0	0	0	0
3.6	0	0	0	0	0	0
3.8	7	0	0	0	0	7
Yhteensä	38	15	10	0	7	70

Ammattipätevyyskoulutus 70 tuntia tavaraliikenne						
Oppiaine nro	Teoria-opetusta	Käytännön harjoituksia	Henkilökohtaista ajo-opetusta	Ennakoivan ajon opetusta	Ennakoivan ajon käytännön harjoituksia	Yhteensä tuntia
1.1	0	0	0	0	0	0
1.2	0	0	0	0	0	0
1.3	0	0	0	0	0	0
1.4	0	0	0	0	0	0
1.5	16	6	10	0	7	39
2.1	0	0	0	0	0	0
2.2	10	4	0	0	0	14
3.1	0	0	0	0	0	0
3.2	0	0	0	0	0	0
3.3	0	0	0	0	0	0
3.4	0	0	0	0	0	0
3.5	0	0	0	0	0	0
3.6	0	0	0	0	0	0
3.7	12	5	0	0	0	17
Yhteensä	38	15	10	0	7	70